

Dendrologický prieskum zelene

Miesto hodnotenia:

mesto Prievidza
vnútroblok medzi ulicami I. Krasku a ul. Ľ. Ondrejova
lokalita Zápotôčky, na parcelách č. 4870/1 a 50009/1

Vypracovala:

Ing. Katarína Tomanová Porubčinová, a.k.a.

Dátum:

jún 2017

Dendrologický prieskum zelene a vyčíslenie spoločenskej hodnoty drevín určených na výrub

Predmetom tejto dokumentácie je dendrologický prieskum zelene s vyčíslením spoločenskej hodnoty drevín a porastov určených na výrub v záujmovom území.

* obvod meraný vo výške 130 cm nad zemou, alebo pod miestom rozvetkovania, alebo pri báze.

Počet premeriavaných prvkov zelene v riešenom území – 148 ks.

Dendrologický prieskum bol vykonaný v júny 2017. Jeho účelom je zaznačiť do mapových podkladov dreviny, ktoré sa nachádzajú v území.

Popis súčasného stavu:

Predmetné územie sa nachádza medzi ulicami I. Krasku a ul. L. Ondrejova v Prievidzy, lokalita Zápotôčky, na parcelách č. 4870/1 a 50009/1. Pozemok obdĺžnikového tvaru tvorí vnútroblokový priestor s verejne prístupnou zeleňou.

V súčasnosti je na ploche zeleň verejne prístupná, ktorá je bližšie opísaná v dokumentácii dendrologického prieskumu zelene. Ide o stromy druhu: javor – *Acer platanoides* a *Acer pseudoplatanus*

lipa – *Tilia cordata*

breza – *Betula pendula*

javorovec- *Negundo aceroides*

borovica – *Pinus nigra* a *Pinus sylvestris*

smrek – *Picea abies* a *Picea omorika* ...

a kry druhu: tavelník – *Spiraea*

magnólia – *Magnolia x soulangiana*

tavola – *Physocarpus* a ďalšie

Dreviny navrhnuté na výrub sú invazívne druhy rodu *Negundo* – javorovec, nekonceptne a prehustene zasadené borovice – *Pinus nigra* a roztrúsené kríky. Predmetné dreviny boli hodnotené dendrologickým prieskumom.

Boli prejdené všetky dreviny a porasty v riešenom území a boli zaznačené do mapových podkladov. Bližšie výkres č. 2 a priložená tabuľka č. 1.

Do pôdorysných podkladov boli zaznačené prvky s identifikačným označením. Bolo určené druhové zloženie, zmerané hodnoty a sadovnícke hodnotenie.

Určované hodnoty u stromov:

- obvod kmeňa/kmeňov vo výške 130 cm
- obvod kmeňa pod rozvetvením pri mnohokmenných drevinách
- sadovnícka hodnota

Určované hodnoty u krovitých porastov:

- plocha zarastania v m²
- výška kra

- Obvod kmeňa sa zisťuje meraním obvodu kmeňa v prsnej výške 130 cm nad zemou, ako určuje vyhláška č. 24 / 2003 Z.z. Pri stromoch, ktoré sa rozkonárujú vo výške menšej ako 130 cm, sa meria obvod kmeňa tesne pod rozkonárením. Ak má strom viac kmeňov, vypočítava sa spoločenská hodnota pre každý osobitne. Ak obvod kmeňa nepresahuje 10 cm, používa sa pre jeho ďalšie výpočty jeho výška.

- Sadovnícka hodnota zohľadňuje vo všeobecnosti celkový stav dreviny a údaje, ktoré sa nedajú zisťovať meraním. Je to päť bodová klasifikačná stupnica (Machovec, Lednice 1979), kde sú zohľadnené: estetické pôsobenie dreviny, zdravotný stav, dosiahnutý vek a prognóza na ďalší rast a vývoj dreviny. Stupnica na posudzovanie tejto hodnoty je nasledovná:

5 – absolútne zdravý strom, nepoškodený, tvarom i celkovým habitom zodpovedajúci druhu, zavetvenie až k zemi. Koruna stromu tvorí najmenej polovicu výšky stromu. Strom tejto kategórie musí mať predpoklady plnenia svojich

funkcií ešte mnoho desaťročí. Je potrebné zachovať strom na danom stanovišti v maximálnej miere aj za cenu prehodnotenia a pretvorenia sadovníckeho priestoru alebo plánovania výsadby.

4 – zdravý strom typického tvaru, len nepatrne porušený alebo poškodený, bez vyvetvenia najspodnejšej etáže s menšími voľnými priestormi v korune, veľkosti rozvinutými ako dreviny ohodnotené 5 bodmi. K ich odstráneniu je možné pristúpiť len výnimočne. Ďalšie biologické kritériá: ihličnatá drevina, opadavý listnatý strom, zaujímavý tvarom a farbou kvitnutia.

3- strom zdravý, perspektívny, len mierne preschnutý, ale bez chorôb a škodcov. Tvarovo sa môže líšiť aj podstatne od typu. Patrí sem strom vysoko vyvetvený, ale ktorý má schopnosť na kmeni obrastať, alebo je v tejto podobe esteticky únosný. Patrí sem strom menšieho vzrastu, ktorý nedosahuje ani polovicu zodpovedajúcej veľkosti. Narušený tvar koruny, ktorá je pomerne krátka, nepravidelná a atypická. Aj u tejto kategórie musí byť predpoklad udržania sa na stanovišti niekoľko desaťročí pri zachovaní bodového ohodnotenia, prípadne zlepšením bodovej hodnoty. Môže to byť strom, z ktorého nieje možné vymodelovať kvalitnejší strom. Pri riešení sadovníckych úprav sa u tejto kategórie počíta s tým, že sa podľa potreby stromy ponechajú pre ďalší vývoj. Tam kde to sadovnícky zámer vyžaduje, sa odstraňujú.

2 – strom poškodený, veľmi vysoko vyvetvený, bez predpokladu obrastania, po presvetľovacích rezoch, dreviny staré a málo vitálne, výrazne presychajúce s výskytom ohnísk hniloby. Strom netvárný, poškodený, deformovaný, neperspektívny, zdravotne závadný, neestetický. Predpoklady ďalšieho vývoja sú tak v čase ako aj v kvalite veľmi obmedzené. Zlepšenie kvality nie je možné predpokladať. Pri výhľadových úpravách sa počíta s ich úplným odstránením. Výnimku môžu tvoriť len dendrologicky unikátne dreviny, chránený strom a pod., ktoré sa ponechajú na dožitie. Zdravotný stav: strom poškodený vekom, chorobami, škodcami. Postupná, alebo okamžitá likvidácia.

1 – strom je veľmi poškodený, výrazne chorý, napadnutý škodcami, alebo chorobami, ktorý zdravotne ohrozuje okolité porasty. Drevina odumretá alebo odumierajúca, alebo ohrozujúca chodcov alebo dopravu. Strom výrazne narušajúci kompozíciu. Do tejto kategórie patrí strom bez predpokladu ďalšieho vývoja. Pri riešení sadových úprav je potrebné strom tejto kategórie odstrániť. Okamžitá likvidácia.

Spoločenská hodnota drevín v dotknutom, riešenom území bola vypočítaná podľa vyhlášky č. 24 / 2003 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonáva zákon č. 543 / 2002 o ochrane prírody a krajiny. Podľa § 36 spoločenská hodnota drevín je uvedená podľa druhu drevín a ich veľkosti v prílohe č. 33, vynásobí sa súčinom prirážkových indexov uvedených v prílohe č. 35.

Spoločenská hodnota jednotlivých vzrastlých drevín nachádzajúcich sa v riešenom území a hodnotených dendrologickým prieskumom, ako aj vypočítaná hodnota po zohľadnení prirážkových indexov je uvedená v priloženej tabuľke.

Záverečné vyhodnotenie

Vyjadrenie spoločenskej hodnoty:

Podľa vyhlášky MŽP SR č. 24 / 2003 Z.z. z 9. januára 2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543 / 2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení vyhlášky č. 492 / 2006 Z. z. vyhlášky č. 638 / 2007 Z. z. a vyhlášky č. 579 / 2008 Z. z. (Príloha č. 33 – zoznam drevín a ich spoločenská hodnota) je celková spoločenská hodnota všetkých drevín určených na výrub v riešenom území vyjadrená na úrovni Euro.

Dreviny navrhované na výrub, ako aj vyčíslenie ich spoločenskej hodnoty opisuje tab. č. 1.